

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jesum in c[o]enaculo lauante[m] et pascente[m] suauissime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Vos omnes qui transitis per viam: L. rmo. l. d.

O attendite et videte: si est dolor sicut dolor me? etc. In istis vobis ad- nemur nos viatores: qui per viam nostre peregrinationis ambulamus: vt attente intus meditemur christi passionem: et foris (quantum possibi- le est) signa ostendamus compassiois: si sit dolor sicut christi dolor. Et aut sciamus: oportet nos considerare passionem eius per omnes vias quas profectus a principio vsque ad finem: et advertere dolores eius in quolibet via: et reperiemus in lacrymis solatium: in attentione deuotione: et christi operatione dilectione. Hec autem passionem distinguo in sex vias: et in qualibet via, proprias considerationes: vt sequenti patebit figura.

VOS omnes qui transitis per viam passionis mee: attendite et videte omnia que passus sum in sexuplici via: scilicet in

Via plana: que fuit ante capti- onem: Et videbimus

Jesus in cenaculo lauante et pascente suauissime. Jesus in horto orante et agonizante deuotissime. Jesus a iudeis captum et ligatum durissime.

Via lapidosa: que fuit in captione: Et videbimus

Jesus a iudeis captum et interrogatum nequissime. Jesus ad Caiphan missum et adiuratum astutissime. Jesus velatum, consputum et alapicatum inhumanissime.

Via senticosa: que punit in multiplici accusatione: Et videbimus

Jesus Pilato traditum et accusatum inedicacissime. Jesus ab Herode vestitum et vitupatum inhonestissime. Jesus ad Pilatum reductum et excusatum diligentissime.

Via tortuosa: que in iniusta condennatione: Et videbimus

Jesus columne astrictum et flagellatum dolorosissime. Jesus in capite percussum et spiritus cordatum crudelissime. Jesus a pretorio ductum et monstratum patetissime.

Via angusta: que fuit in crucifigione: Et videbimus

Jesus ad tribunal stantem et condemnatum iniustissime. Jesus sub cruce onustum et fatigatum laboriosissime. Jesus deficientem et spoliatum cruentatissime.

Via gloriosa: que fuit in quetione: Et videbimus

Jesus cruci affixum et elevatum despiciatissime. Jesus in cruce loquentem et examinatum felicissime. Jesus lancea transsossus et vulneratum seuisissime.

Jesus de cruce depositum et deploratum singulissime. Jesus syndone inuolutum et humatum gloriosissime.

Prima via plana habet duas considerationes.

Jesus pasces.

Prima via etc. Hec est prima via: et dicitur plana: eo quod fuit ante passionem domini nostri: quia ad huc corporalis passio et afflictio exterior: non affligebat carnem.

Jesus pasces. **M.** id est **M.** Matthei **XXVI.** **R.** hoc est **M.** Marci. **XIII.** **L.** **B.** est **Luce.** **XXII.** **F.** hoc est **Joannis.** **XIII.**

Prima **Ri**ma **a** **g** **h**ec **e** **s**t **d**ies **i**ouis **i**n **c**ui **v**espera **f**it **d**ie **a**zymoz **q**uan

Prima die azymoz etc. **L.** yra sup **M.** Matthei **XXVI.** **F.** **q**uinta: que erat vigilia Pasche: in qua immolabatur agnus paschalis ad vespertam illius diei: querebat dies quartadecima primi mensis: et tunc tenebatur vesper panibus azymis vsque ad vespertam vigesime prime diei eiusdem mensis. **H.**ec ille.

A a Quo vis eam? *Chryf. sup Bar. homel. lxxii. die. Vinc puz nulla sibi domū nullū diuersorū fuisse: puto autē neqz discipulis ei. Nā pfecto ipm ad eos diuere rogassent: sed nihil erat etiaz istis: oibus iā antea ppter christū neglectis atqz cōreptis. Hec ille.*

B Petru et ioan. *Lapistran? Licet iudas pcurator taliū fuerat tñ ioannē z petru misit: ne fortas sis nūcians pncipib? tepus pdicti onis puenisset: z institutiōi sacramēti impedimentū fuisset. Hec ille.*

C Ad quendā. *Chryf. vb. s. Cur ad ignotū eos hoīem ire iussit? Dñdere qz voluit potuisse ipsum passionis tormēta euitare: nā q̄ mentē illi? vobis solū indixit: vt ipm cū discipulis velle suscipere: qd fecisset crucifigēdus cū nolisset?*

D Dicit tibi ma. *Chry. vbi. s. dicit: Ego non solū id admīror: qz ignot? erat: s; illud mulcomag? stupeo: qz bellū acerrimū z inimicitias pncipā hac ex re incūbere sibi videns: oibus his neglectis libenter obtemperauit. Hec tibi.*

E Et ipse ofidet. *Origen. sup Barth. hanc admiratiōē pauca vobis tēperat di. Qui futura dicebat ptingētia: etiā hoīs ignoti potuit subūcere mētē: vt nō solū grē: vt pser ait/ s; etiā totū solariū discipulis libere donaret. Tñ capistran? in suo passionali ait. O sēlar dom? q̄ tātis fuit psecrata myste-*

rūs: hic christ? legalia cōsummauit: hic corpis z sanguinis sui instiuit sacm: hic docuit discipulos: hic post resurrectionē plures apparuit: hic sup aplos spāstētūs descendit: hic vōs hodie fratres minores iugiter deo famulant.

E Vespere. *Dgr i histo. die. Dñ dñs vēit parū recubuit aī cōmestione: qz nec erāt pparata oīa. Et cū oīa essent pparata iuxta legē comedebāt agnū paschale stātes.*

ebat eius agni: z hec vocat prima dies aspermo. do pascha imolabat: i q. l. necesse erar a s. i. agnū paschale: qui debebat occidi illo vespere. pascha occidi. Accesserit. *AD. discipuli a s. s; de manellius vici quando christus ad huc fuit in bebama. b s. vbi placet vt*

Quo vis ea. *AD. R. Quo vis ea a s. occidēdo agnū iuxta legē. b s. agnū paschale.*

M z pārem? tibi vt māduces pascha. *a s. i. secretiores vscipulos: qz valde secreta erat tractatur? b s. i. tre debetis. b s. pascha*

Et mittit ex discipulis suis. *L. petru et ioannē dicēs: Euntes parate nobis vt a s. iuxta pceptum domini. b s. quod nō speciat/ sti locū z hospitē: cum nō habeas. ppriam domum.*

Mādūcemus. *Arilli dixerunt: Tbi vīs pārem? Et dixit ad eos: Jte. AD. in ci a s. ierlm. b s. qz disponā vobis. c s. qz intrabitis.*

Uitā tē. *R. ad qndā. AD. Ecce. L. itroē a s. i. in introitu hierusalem.*

Unit? vob in ciuitatez: occurret vobis *a s. qdā minister. b s. potatorū. c s. famulū.*

Hōmo amphōrā aq portās: seqmīnī eū *a s. istam. b s. e. noie meo. c s. dño domus.*

In dōmā i quā intrat: vt dicētis patriā *a s. i. impat vel dicēdo pāpī. a s. vnuerfor.*

Mulias dom? *Bic tibi māgr. AD. L. pa a s. i. mee passionis. b s. crastina die. c s. i. apud te volo parari que aq esum agni paschalis requiruntur.*

Mēsū ppē: apud te facio pascha. *R. vbi est refectio mea. L. vbi est diuerso a s. agnū paschale. b s. comedā.*

Rium vbi pascha cū discipulis mādu *a s. est in vno vel refectio.*

Cem: Et ipse ostendet vobis cenāculū *a s. i. tapetū z mappis paratū. b s. vobis pascha.*

Magnū strātum. Et tibi paratē. *R. Et a s. iuxta mandatum domini. b s. i. i. qz quā tā tempestiue.*

Abierunt discipuli eius: z venerunt in ci *a s. i. dum irent. b s. omnia. c s. i. pōnt.*

Uitate. *L. Euntes aut iuenerunt sicut di a s. i. in vno sono.*

Rit illis: z parauerit pascha. *R. Vespere a s. i. qz erat tepus comedendi paschale agnū.*

Aut factō venit cū duodeci. Et cū facta

Logalia

Camusio

facta in Hierusalem

Effet hora discubuit et duodeci apli cū eo. **D**iscubuitibus eis et **R.** mādu cātib' ait iesus. **B**esiderio desideravi b pāscha māducare vobiscū anteq' pati ar. **B**ico em vob: qz ex hoc nō māduca bo illud: donec impleat' in regno dei. **C**e b na aut' facta cū diabol' iā misisset i cor vt traderet eū iudās simōis scāriothis. **S**cies qz oīa dedit ei p' in mām'. **E**t qz a deo exiuit et ad deū vadit. **S**urgit a cenā et ponit vestimēta sua et cū accepit set lintheū p'cinxit se. **B**eide misit aquā in peluī: et cepit lauare pedes discipulo rū suoz: et extergere lintheo q' erāt p'cin ctus. **V**enit q' ad simōnē petr'. **E**t dicit ei petr'us: **D**ñe tū mibi lauās pedes: ponis lauare. **R**ndit iesus et dixit ei: **N**ō ego facio/ tu nescis modo: scies aut' postea. **B**icit ei petr': **N**ō lauabis mibi pedes i eter/ tu nō habebis p'tē mēcū. **B**icit ei simō petr': **N**ō tñ pedes s'z et manus et caput. **B**icit ei iesus: **Q**ui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet:

Discubuit. **D**e uotus quidā **C**ōsidera hic aīa fidelis quōd pius iesus calceos pedibus aptat: lum bos p'cingit: baculū manibus re net: et stans iuxta legem festināter comedit: et alijs comedendū tri buit: cū lactucis agrestib' amaris valde: Et quōd saluator mādi senti ens amaritudinē: p'replans come stionis mysteria gemit' replicat: et signoz signata tamiā in se veri tatē monstrare sollicitate cogitat: et q' vsq' altera die nihil remaneat: qd se'z p'pūā plagā nō sentiat. **L**ena autē facta. **A**ug. sup Joan. tracta. lv. **N**ō ita debem' intelligere egnā factā veluti iā cō sumptā atq' trāsactā. **A**dhuc em cenabat dñs surrexit: et pedes lauit discipulis suis. **N**am postea recubuit: et buccellam postea suo traditori dedit: vtiq' cena nondū finita: hoc est: dum adhuc panis esset in mensa. **D**ecille. **D**einde misit aquā. **B**o nauēru. lib. meditationū. c. lxxiiij. **C**ōsidera bñ p' singulos act': et cū admiratiōe p'pice q' agunt'. **I**ncli nat se sūma maiestas: et hūilitatis mag' vsq' ad piscatores pedes stat incuruat': et genib' flexis corā ipsis sedētib' lauat. p'pūs mani bus: abstergit et deosculat oīm il loz pedes. **S**ed et illud superexal tar hūilitatē: q' ipsi p'ditori eadē obsequa ipse p'bet. **S**z et cor nequā et oī duricia duri': si sic ad tātā hu militatē non emolliris: si sic dñm maiestātē nō vereris: si sic vsq' ad ipsi' sp' tibi bñfici sempoz innocē tis sequis iteritū. **S**z vt tibi miser: tu qdē obdurat' qd p'cepisti peuri es: nō tñ ipse/sz tu p'ibis. **D**ecille.

Quidā be notus

Aug' sup Joannem

Dunralla

Bonaue

Humiliano

De Lena domini

Ea **C**Exemplū em dedit. **Au-**
gult. sup hūc passū tractatu. **I**viij
Boc est. **B**ēte petre: qđ nesciebat
qđ fieri nō sinebas (suple pedes
lauare: quando vt sineres) terru
it te mgr tu^o z dñs tu^o lauās pe
des tuos. **D**idicim^o fratres hōili
tatē ab excelso: faciam^o inuicē hu
miles qđ humiliter fecit excelsus
quia exemplum dedi vobis.

Chryso. su
per matt.

CEnatib^o aut zc. **C**hryso.
sup **S**at. omel. **I**xxij. dicit: **P**as
sionis tpe hoc mysteriū tradidit:
vt vndiqz discamus ipm veteres
etiā legem sanxisse: et oia q̄ in illa
sunt. ppē nouā hęc adumbata su
isse. **H**ac igit de causa veritatē si
gure adiūrit. **C**espera nō illa ad
impletionis tempoz signū erat.

Chryso.

Gratias egit. **C**hrisostom^o
vbi supra paulopost. **G**ras por
ro agit: vt nos instrueret quō my
steriū hoc facere debeamus: z si
mul vt ostenderet spōte se ad pas
sionē proficisci. **D**igereā vt nos
doceret omnia q̄ patimur cū acti
one gratiarū esse ferenda: ac bo
nā vobis spem inde imitteret at
q̄ foueret. **H**ęc ibi.

S

S vos faciat: **A**mē amē dico vobis nō
est seruius maior dño suo: necz aplūs

a s dignior. b s quia ab eo habet q̄ sit nūcūs. c s maioratē z subiectionē. d s id est subiectu eru
tis mandans meis qui supior vester sum.

Maior eo qui misit illuz: si hoc scitis beati eritis si feceritis. **A**D. **L**e
a s cum adhuc essent sic in cena. b s scs azymū. c s ex desiderio z lenicia cordis: vt sine poneret se
gi veteri: z inchoaret nouum testamentum. d s id est consecrauit sacramentum.

Manibus aut illis. **A**ccipit iesus panē. **L**. **G**ras egit. **A**D. **E**t bñdixit
a s dicit ac si quis caltello fecisset. b s omnibus etiam in dē: quia peccatum eius erat occultum
ideo sibi non erat denegandum: quod hodie seruatur in ecclesia.

Fregit deditqz discipulis suis z ait: **A**ccipite z comedite: hoc est
a s vez z reale: z qđ hic videns oculis vestris later sub specie panis. b s cras in ara crucis.
c s hic instituit sacerdotes. d s qñ sumitis recordamini huius traditionis z passionis mee.

Corp^o meū. **L**. **Q**d p vob tradet: hoc facite in meā comēorationē.
a s licet mensa nō esset leuata: cenam tñ abi corporalis finuerunt. b s vt z supra: qz semp ante z
post comestionem gratias dicere debemus.

Similiter z calicem: postqz cenauit. **A**D. accipiens gratias egit et
a s hic nō psecrauit vt videt: sed in fine cene vltimū valet discipulis in potu charitatis dedit: ad si
gnificandū terminū veteris testamēti: ideo forsau ipse bibit z dedit petro: z sic em ordmē biberūt.
b s **H**ic scdo iussit implere vino puro calicē: z psecrauit dicens: bibite ex hoc oēs: z ipse ppriis ma
nibus hūc ministravit cuiuslibet seo: sum: non autem primum.

Dedit ill^o dicens. **L**. **A**ccipite z diuidite int^o vos. **A**D. z bibite ex hoc

facta in Hierusalem

5

A omnes: hic est sanguis meus novi te-
a ^{a s id est oibus fidelibus.}

stamenti. **L**. qui pro vobis. **Ad.** et pro
a ^{a s cras in cruce: et quondam in sacramento altaris quando celebratur.}

multis effundet in remissionem peccatorum.

Dico autem vobis: quod non bibam modo de
a ^{a s genere i. de vino. b s corporalis. c s s notabile resurre}
hoc genimine huius usque in dies illud cum illis
a ^{a s iterum vobiscum nouo modo.}

^{b s quando sum iam corpore}
et anima beatus: et iam in termino nullusque viator: hoc factum
a ^{a s in die resurrectionis.}

bibam novum vobiscum in regno patris mei
R. dei. **E**t bibet ex eo omnes. **Ad.** **T**unc
a ^{a s id est peccatum faciens quod est scandalum.}

dixit illi Iesus. **O**mnis scandalum patiemini in
a ^{a s contra me: quia recedens cum scandalum et peccato. b s p}
bat per scripturam.

me in ista nocte: quia scriptum est. **P**ercutiam
a ^{a s christi. b s in fuga. c s aph. d s fidelium.}

pastorem et dispergent oves gregis: **S**ed
a ^{a s iterum soluturos. b s a mortuis. c s iterum accersiam}
vos: ideo non debetis desperare.

postquam resurrexero precedam vos in galiliam.
a ^{a s nimis presumptuosus et dñus pna virtute.}

R. Respondens autem petrus ait illi: **E**t si omnes
a ^{a s peccaverint per fugam. b s id est non fundam per illa}
pulsantiam.

scandalizati fuerint in te: ego nunquam scandalizabor.
a ^{a s cauterit.}

Et ait illi Iesus: **P**etrus. **R.**
a ^{a s cauterit.}

gallus bis voce dederit ter es me negaturus.
a ^{a s s bis.}

R. **A**men dico tibi antequam gallus cateter:
a ^{a s contra verbum dñi et prophetiam zacharie.}

ter es me negaturus. **R.** **A**t ille apostolus loquens
a ^{a s oes crediderunt se fore stantes.}

bat. **Ad.** et si optuerit me mori tecum non
a ^{a s oes crediderunt se fore stantes.}

negabo te. **S**icut et omnes discipuli dixerunt
a ^{a s ad vna eterna: ad qua iudas non fuit electus: sed iam ad}

Ego scio quos elegeris: sed ut adimpleat
a ^{a s non ut ipse scripturae iudam necessitauerit ad}
traditionem christi: sed ex malicia iude sequitur eius impleto:
a ^{a s malitiam fore in iuda deus ab eterno prestat.}

scriptura et quod manducet panem meum levabit

Hic est sanguis etc. **L**y. su-
per **Matth.** Sanguis christi di-
a ^{a s supra mattheu}

ctus sanguis novi testamenti: quia si-
cut vetus testamentum confirmatum
est in sanguine animalium imolato-
a ^{a s 24. b}

rum: ita novum testamentum sanguine
christi confirmatum est: in quo apparet
excellencia novi testamenti respectu
veteris: ut arguit apostolus. **E**t hic san-
guis effusus est pro multis: intelli-
gendum est quantum ad sufficientiam:
quantum autem ad efficaciam non
fuit effusus pro omnibus.

Scandalum patie. **S**candalum
patie christi: est cadere ab eius fide
atque sequela. Discipuli autem in illa
nocte ceciderunt a christi sequela:
nam eo relicto fugerunt aliam viam ab
eius fide: quia facti sunt in fide va-
cillantes: et dubij atque consternati.

Respondens autem petrus. **H**ieronymus
per illud petri dicit. **H**oc non fuit
dictum temeritatis nec modicium: sed
egritudinis fides erga christum.

Augustinus tamen supponit quod fuerit presumptuosus
petrus aliquid: sed sancti doctores plu-
res **H**ieronymo assentiunt: ut est
sanctus **B**ernardinus et **A**mbrosius

Chrisostomus **g**allus. **A**ugustinus libro
de concordia euangelistarum. li. iij. di-
cit: quod etiam negatio petri fuit incho-
ata etiam ante primam catenam galli.
Antequam esset consummata gallus catenavit:
quod negatio primam totaliter sua voce
petri: hinc aliquando tractatum reperitur. In hoc
enim includitur verbum illorum: quod dicebant
petro: Tu ex illis es: et argumetum
quod adducebant ex loquela eius: et ne-
gatio petri sequens: et sic petrus quod
hinc potuit inchoari illa negatio antequam
gallus primo cantaret: et post can-
tum terminari. **M**attheus ergo lu-
cas et iohannes quod dicunt petrum negaturum
se christi antequam primam gallicantum: loquuntur
habendo respectum ad negationem in-
choationem. **M**arcus autem quod dicit ter-
tiam negationem petri esse post primam
gallicantum et antequam secundam: hinc respectus
ad negationem presumptivam. **L**uceo

Chrisostomus autem petrus. **H**ieronymus
per illud petri dicit. **H**oc non fuit
dictum temeritatis nec modicium: sed
egritudinis fides erga christum.

Augustinus tamen supponit quod fuerit presumptuosus
petrus aliquid: sed sancti doctores plu-
res **H**ieronymo assentiunt: ut est
sanctus **B**ernardinus et **A**mbrosius

Chrisostomus **g**allus. **A**ugustinus libro
de concordia euangelistarum. li. iij. di-
cit: quod etiam negatio petri fuit incho-
ata etiam ante primam catenam galli.
Antequam esset consummata gallus catenavit:
quod negatio primam totaliter sua voce
petri: hinc aliquando tractatum reperitur. In hoc
enim includitur verbum illorum: quod dicebant
petro: Tu ex illis es: et argumetum
quod adducebant ex loquela eius: et ne-
gatio petri sequens: et sic petrus quod
hinc potuit inchoari illa negatio antequam
gallus primo cantaret: et post can-
tum terminari. **M**attheus ergo lu-
cas et iohannes quod dicunt petrum negaturum
se christi antequam primam gallicantum: loquuntur
habendo respectum ad negationem in-
choationem. **M**arcus autem quod dicit ter-
tiam negationem petri esse post primam
gallicantum et antequam secundam: hinc respectus
ad negationem presumptivam. **L**uceo

Chrisostomus autem petrus. **H**ieronymus
per illud petri dicit. **H**oc non fuit
dictum temeritatis nec modicium: sed
egritudinis fides erga christum.

Augustinus tamen supponit quod fuerit presumptuosus
petrus aliquid: sed sancti doctores plu-
res **H**ieronymo assentiunt: ut est
sanctus **B**ernardinus et **A**mbrosius

Chrisostomus **g**allus. **A**ugustinus libro
de concordia euangelistarum. li. iij. di-
cit: quod etiam negatio petri fuit incho-
ata etiam ante primam catenam galli.
Antequam esset consummata gallus catenavit:
quod negatio primam totaliter sua voce
petri: hinc aliquando tractatum reperitur. In hoc
enim includitur verbum illorum: quod dicebant
petro: Tu ex illis es: et argumetum
quod adducebant ex loquela eius: et ne-
gatio petri sequens: et sic petrus quod
hinc potuit inchoari illa negatio antequam
gallus primo cantaret: et post can-
tum terminari. **M**attheus ergo lu-
cas et iohannes quod dicunt petrum negaturum
se christi antequam primam gallicantum: loquuntur
habendo respectum ad negationem in-
choationem. **M**arcus autem quod dicit ter-
tiam negationem petri esse post primam
gallicantum et antequam secundam: hinc respectus
ad negationem presumptivam. **L**uceo

Chrisostomus autem petrus. **H**ieronymus
per illud petri dicit. **H**oc non fuit
dictum temeritatis nec modicium: sed
egritudinis fides erga christum.

Augustinus tamen supponit quod fuerit presumptuosus
petrus aliquid: sed sancti doctores plu-
res **H**ieronymo assentiunt: ut est
sanctus **B**ernardinus et **A**mbrosius

Chrisostomus **g**allus. **A**ugustinus libro
de concordia euangelistarum. li. iij. di-
cit: quod etiam negatio petri fuit incho-
ata etiam ante primam catenam galli.
Antequam esset consummata gallus catenavit:
quod negatio primam totaliter sua voce
petri: hinc aliquando tractatum reperitur. In hoc
enim includitur verbum illorum: quod dicebant
petro: Tu ex illis es: et argumetum
quod adducebant ex loquela eius: et ne-
gatio petri sequens: et sic petrus quod
hinc potuit inchoari illa negatio antequam
gallus primo cantaret: et post can-
tum terminari. **M**attheus ergo lu-
cas et iohannes quod dicunt petrum negaturum
se christi antequam primam gallicantum: loquuntur
habendo respectum ad negationem in-
choationem. **M**arcus autem quod dicit ter-
tiam negationem petri esse post primam
gallicantum et antequam secundam: hinc respectus
ad negationem presumptivam. **L**uceo

Chrisostomus autem petrus. **H**ieronymus
per illud petri dicit. **H**oc non fuit
dictum temeritatis nec modicium: sed
egritudinis fides erga christum.

Erra sup
mattheu

ero. 24. b

passio b
in misso

zab. m.
Diero.

D.

Aug.
pmslaci nup
cum m. 7

totaliter

Da. 40. c
Ma 5

De Lena domini

Edāt. Zy. 7 gerson i monates. c. cpl.
 a **C**adolph^o **C** Jesus tur. Ludol. Cartus.
 li. de vita chulsi. parte scda. ca. lv.
 Spūalis turbatio ad pietatem 7
 misericordiam spectat: sed carnalis fur
 rore 7 ira excitat. Spū igit turba
 tur ielus 7 misericordie: siue cōpa
 tiēdo disciplo q̄ eū tradit: 7 tradē
 do perit: siue vt nos doceret quid
 agere debeam^o qm̄ i magnū facin^o
 aliq̄ue ruerē videm^o: sic 7 scī mise
 ricorditer ex charitate turbant: cū
 v̄get eos iam cigania a tritico an
 te messem separare. **Hec ille.**

Diero. **A**mē amē di. vo. Hierosol.
 In hoc mira apparet dñi paciētia
 q̄ p̄mū dixerat: vn^o ex vobis me
 tradet: p̄seuerat p̄ditō: in malo.
 Manifestius arguit: scz: qui intin
 git mecū in parapside: 7 tamē no
 mine pp̄rio nō designat.

Parapsid^o **C** Becū in parapside. Pa
 rapsis est vas q̄dratū habens pa
 res ap̄ sdes. i. lafa: ide parapsis.
 Latin^o v̄o vas fictile seu luteū ad
 immitendū liquorē: vel alia plura
 aptū. Aspice nūc bñ discipulos aut
 ludolph^o: 7 cōpatere tā dño q̄ di
 scipulis: q̄ in magno dolore sunt
 positi: Ille aut̄ p̄ditō: ne v̄ba hęc
 ad eū p̄tinere viderent: comedere
 nō cessauit. Ceteris aut̄ p̄ristatis
 ac retrahētib^o man^o: 7 interdicēti
 bus cibos ori suo: iudas temerita
 te 7 ipudētia q̄ p̄ditur^o erat mḡm
 manū cū eo mittit i parapside: vt
 audacia bonā p̄scientiā mentiret.

Beda **C** Ue aut̄ hoi. Beda. Sed et
 hodie quoq̄ 7 i sempiternū v̄bo
 mini illi q̄ ad mēsam dñi malign^o
 accedit: q̄ insidjs mēte p̄ditis: qui
 p̄cordijs aliquo scelere pollutus:
 mysterioz chulsi secret^o p̄cipare
 nō metuit. Et ille em̄ in exēplū Ju
 de filiū hois tradit: nō quidē iude
 is peccatoribus: sed tñ pctō:ibus
 mēbris: videlz suis: q̄bus illud in
 estimabile et inuolabile domini
 corpus violare p̄sumit.

a s. i. laborat quomodo potest me opprimere: et consolacione mea pcurare. b s. i. iam. c s. p̄phetas.

cōtra me calcāneū suū. Amōdo dico
 a s. presentialiter illud malū proditiōis: ne gatonis v̄f fa
 ge. b s. scandalū illud.

vob p̄s q̄ fiat vt cū fuerit factū creda
 a s. i. verus mellis: 7 p̄ consequēs deus 7 homo
tis qz egō sum. Amē amē dico vobis:
 a s. aliq̄ue in charitate 7 in hospitio 7 patientia. b s. in membris meis.

Qui accipit si quē misero me accipit:
 a s. is est imbi honore: 7 obsequiū exhibendo. b s. i. v̄
 cū deo patri 7 spiritu sancto.

qui autē me accipit: accipit eū qui misit
 a s. eternus p̄pter cōsiderationē v̄b̄m̄ illius v̄b̄m̄
 nis que inuincibat. b s. i. cōr̄stat^o est ex impio rōnis.

me. Cū hoc dixisset iesus turbat^o ē spū
 a s. iuramēto qd sequit. b s. certitudinaliter v̄v̄ qd loq̄t.
tu: 7 p̄testat^o ē 7 dixit. Amē amē dico
 a s. apollo.

vobis: quia vnus ex vobis me tradet:
 a s. iam in mensa comedet.

q. R. mādūcat mecū. J. Aspiciētes q̄
 a s. ex magno stupore: cū se scēbāt innocētos rei bñ^o p̄t
 iudā: timebātq̄ ne eis aliquid inopinatum accidere tūdo
 aduincē discipuli hēsūtates de q̄ dice
 sequitur. a s. de tam horrendo facinore.

ret. Ad. Et p̄ristati. R. valde cepit
 a s. quia plus credebāt verbo dñi q̄ p̄p̄te cōsuetū: quā
 nouerat esse infōntē: sed de futuro timebāt: quod p̄mum
 est iustoz: vt timeant ne cadant.

singuli dicerent: nūqd ego sū dñe: Arille
 a s. est traditō: b s. cibū caput.

rñdēs ait: Un^o ex duodeci q̄. Ad. Ingit
 a s. ex eodē carbino vel vase: vt securas videret: esse cō
 p̄bentium 7 desisteret. b s. iudas.

R: mecū i parapside: h me tradet. Sv
 a s. ad mortē 7 passionē h̄m̄ ordinationē diuinā 7 enunciat
 l^o qdē hois vādīt sicut scriptū est de il
 tionē scripturaz. a s. et̄ne vānatiōis p̄ditat̄ sibi: nō optat.

lo. Ue aut̄ homini p̄ quē fili^o hois tra
 a s. imo h̄m̄ glo. multo meli^o ēēt oīno nō esse q̄ male esse
 qz tali nullū bonū ad bonū oīno adert: qm̄ vānariū.

det. Bōnū erat ei si nat^o nō fuisset bō
 a s. post interrogationē oīm diceū: Nunqd ego sum: iude
 ne confunderet rñdē: Nunquid ego sum rabbi.

ille. Ad. Rspōdēs aut̄ iudas qui tra
 didit eū dixit: Nunqd ego sum rabbi:

A a s. i. temp. pdidisti no ego: qd delictu iude alius no publi
caute: s. p. fac sue illud scire significauit. b s. in mensa sedes
iuxta iesum dilectio singularis qui erat iohannes.

**Ait illi: Tu dixisti. J. Erat ergo eccl
bes vn^o ex discipulis eius in sinu iesu**

que diligebat iesus. Innuit ergo huic

simon petr^o / et dixit ei: Quis e de quo

**nunc q vnus traditur^o sit eni. a s. i. inclinaffe ad interro/
dicat: Itaqz cum recubuissef ille super**

pectus iesu: dicit ei: Domine quis est?

Respondit iesus: Ille e cui intinctum b

panem porrexero. Et cum intinxisset

pane dedit iude simoni scariothis. Et

post buccellam tunc introiuit in eum sa

thanas. Et dicit ei iesus: Quod facis

fac citius; hoc aut nemo sciuit discum

uentu ad quid dixerit ei. Quid enim

putabant quia oculos habebat iudas

quia dixisset ei iesus: Ene ea que op^o

sunt nobis ad diem festu. Aut egenis

vt aliquid daret. Cum ergo accepisset

a C Erat ergo recu. Anselm^o.
Quis naz ille est rogo te q supra
pect^o eius recubuit: z in sinu eius
caput reclinat: felix quicq es. S
certe ecce ia video: Iohanes est no
me ei^o. Iohanes qd tibi dulcedi/
nis: qd gfe z suauitat: qd luminis
z deuotiois hauriebas ab illo fo/
te: tibi certe ocs thesauri sapientie z
sciencie dei absco diu sunt: ibi fons
misericordie: ibi domiciliu pietatis: ibi
fauus eterne suauitatis. Hec ille.

b C Ille est cui intin. panem.
Iohanes Capistran^o: qd chris^o tri/
plici via Iuda volebat reuocare
a via sua puerfa. Primo p via hu
militatis. Secdo p via benignitat
cu pauerit eu corpe z sanguie suo
pctioso. Tn ait in psona marie vir
ginis: Cur tam pctiosa gustata cor
poris z sanguis tua no mollescat
cordis duricia: O neqstime iudas
cur ab impio tuo pposito no desis
tis: vides benignitat^o cui magis
q vltima refectione tecum sumere
voluit: cu me misera matre ad eu
accedere noller: Tertio reuocare
voluit eu rigore: z hoc tripliciter.
Primo terrore imittedo z stupo
re: ducedo in palam malicia pcepta
no pdedo psona: sed dixit: manus
tradetis mecu i mesa est. q. d. hoc
dico: qz q et q de me tractant me
si lateat noticia: z q ad talia parie
da voluntarie me dispono. Secdo
rubore ingeredo: z hoc qm dixit: q
intingit mecu in parapside: vt sic
iudas cognosceret se esse copiche
sum in suo malo facto: et erubescer
ret atqz desisteret de malo pposi

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

a C Qd facis/fac citi^o. Aug^o sup
Ioa. trac. lru. dicit: Ho pcepit facin^o: sed pdixit iude malu/nobis bonu. Quid em Iu
de pet^o: z qd nobis meli^o q tradit^o chris^o ab illo: vt illis aduersus illu: p nobis pter il
lu. Qd facis/fac citi^o. O pbbu: libet^o pati ad passionem q irati ad vindicta. O pbbu no
ra pgnat ex pmes pditoris q morte significas redemptor. Dixit em: Qd facis/fac citi^o:
no ta in pnicie puidi suiedo: q ad salute fidelu festinado: qz tradit^o e. pp delicta nra
z dilexit ecclesia: z semetipm tradidit p ea: hec ex Aug^o. d C Lu s acce. Anselm^o.

A Anselmus

Iohannes ca
pistranus.

D

Aug^o sup
Ioa. trac.

Gal. 2. d.
Anselm^o.

De Lena Domini

E in meditatiōib⁹. Hoc quoq³ erat mansuetudinis tug dñe Jesu: q³ p³ fidū illū in egro fratrū palā detegere & confundere noluit: sed leniter admonitū accelerare iussit quod parabat: in omnibus his nō est auersus furor eius malign⁹ a te: s³ egressus foras satagebat circa frequens maleficiū.

Chry. sup
Joanne

E Dicit ei Simon petrus: dñe quo vadis rē. Chry. sup Joannē. lxxij. i principio. Magnū q³ dā dilectio ē dilectissimi & igne ipso vehemēti ipm celi petit: cui⁹ vim nihil retardare pōt: qre eius feruore accessus petri⁹ audito iesu: Quo ego vado nō potest venire inq³: dñe q³ vadis. Hoc autē dicebat nō discēdi tm̄ s³ sequēdi eū de siderio: nō dū em̄ secutus se dicere audebat: sed quo iret rogauit.

Aug⁹

A iam meā p³ te pono rē. Aug⁹ tractatu. lxxj. sup Joā. ait. Quid in aīo et³ eēt cupiditatis videbat: qd viriū nō videbat. Voluntatē suā iactabat in firm⁹: s³ inspiciebat valitudinē medic⁹. Iste pmittebat: iste pgnoscebat. Qui nesciebat audebat: q³ psciebat docebat: q³ tū sibi assūperat petri⁹ in tuēdo qd velle: ignorādo qd posset. Quantū sibi assūperat: vt cū venisset dñs aīaz suā ponere pro amicis suis: ac p hoc & p ipso ille b dño offerre p̄sideret. Et nondū p se postea aīa christi aīam suā polliceretur posturam esse pro christo. Recibi.

Albertus
magnus

Simon: ecce sathan expetit rē. Albert⁹ magnus dicit. Hoc sic intelligit. Diabolus tentandi potestate iam in vos a deo obrinuit: vt cribraret: id est purgaret sicut triticū: a quo per cribrū sordes & paleę separant: et ita separatus fuit. p̄ditor ab alijs: quia vt Lyrā ait. Judas remansit diabolo ad p̄nā eternā: alij autē apli transferunt ad gloriā:

a s³ ex cōsortio sanctorū. b s³ i. statim. c s³ i. in⁹ & cetera. **E**xit continuo. Erat autē nox. Cū er

a s³ ad tradēdū christū. b s³ ad alios discipulos. c s³ i. dantes noīs mei tā inquit que est p passionē.

Go exisset dicit iesus: Nūc clarificatus

a s³ ppter tantā misericordiā quā habuit ad hoies: vt hūc daret: p misericordiā & iusticiā nō relinqueret.

Est fili⁹ hoīs: & de⁹ clarificatus est in eo:

a s³ i. christū i resurrectione: & p totū mundū eū sibi subici

et deus clarificabit eū in semetipso: et

endo. a s³ i. hoc fit statim. b s³ verbū blandientis.

Continuo clarificabit eū. Filij autē

a s³ q³ hac nocte tollar a vobis. b s³ i. p desiderij cupi

modicū vobiscū sum: queretis me: & v

tis meū esse. a s³ q³ sequit. b s³ i. p passionē

Cut dixi iudeis: quo ego vado: vos nō

a s³ q³ nūc estis adhuc timidi: eo q³ sp̄s sanctū nō habetis ad sufficientiā h̄r̄ret. b s³ quāsi vltimū testamētū m̄

potestis venire. Et vobis dico modo.

do vobis. a s³ quia mandata veteris testamenti erant in

monis: illud charitatis.

Ad adātū nouū do vobis: vt diligat⁹ in

a s³ alterutrū. b s³ id est dilexi vos in his que sunt ad salutē: sic etiā diligere debent.

uicē: sicut dilexi vos: vt & vos diligatis

a s³ i. ad quod periculū vel solatium.

Dicit ei simon petrus: domine quō vadis? Respondit iesus: Quo

a s³ ppter imperfectionē tuā adhuc.

ego vado nō potes me sequi modo: se

a s³ Post missionem spiritus sancti sequeris me in passione crucis.

queri autē postea. **D**icit ei petrus: Quare

a s³ summo possū: et b s³ i. vitā meā.

nō possuz te seq⁹ mō: Aīam meā pro te

a s³ imposterum. b s³ in veritate iuro & dico q³ modo nō

facies: sed pfecto

nes. Amē amē dico tibi: nō cātabit gal

a s³ i. ināptēs anteq³ gallus cāret negare me: & p̄nuādo

illā negationē vsq³ ad secundū cantū galli.

Lus dñe ter me neges. **L**ait autē dñs

a s³ bñ aduerbe. b s³ i. diabolus. c s³ vltigētē qui elicit.

Simoni: Simon: ecce sathan expetit

a s³ salicet per varias cogitationes / pusillanimitates & tentationes. b s³ remaneres i sua potestate vt palea igne de

purata sicut iudas.

vos vt cribraret sicut triticū. Ego autē ro

De oratione dñi in monte Oliveti

7

A ^{a s vt post casum iterum resurgas ad penitentia ne despe}
^{res: sed fidelis emaneas finaliter.}
gaui pte vt no deficiat fides tua: Et tu
^{a s ad penitentia: recordare z b s. i. facias animatos esse si}
^{deles quos tibi commendabo vt non desperent.}
aliqui puerus confirmat freres tuos. Qui
^{a s confidit nimium in sua constantia}
dixit: Bñe: tecum sum parat' et in carce-
^{a s ad repraesentandū presumptionem z querendum vniuersi}
^{auxilium.}
re z in morte ire. Et ille dixit: Bico tibi
petre: non cantabit hodie gallus donec
^{a s consequenter instruendo}
ter abnegas nosse me: et dixit eis: Quā
^{a s ad portandū necessaria. b s ad portandū pecunias.}
^{c s licet sandalij essent induti}
do nisi vos sine sacco et pēra z calci-
^{a s defuit in via}
amentis: nūquid aliquid defuit vobis?
^{a s vñq̄ defuit. b s instruēdo quō debe}
^{rent se in tpe tribulatiois z persecutiois tenere.}
At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis
^{a s ad portandū aliquid. b s. i. portet.}
Sed nūc q̄ habet sacco: tollat simili-
^{a s p pecunia. b s scz gladiū. c s admittit gladiū tempore p}
^{secutiois ad duo: scz ad terroris inuasionem: z ad corpo-}
^{ris defensionem.}
ter z pēra: sed q̄ nō habet: vēdat tunicā
suam et emat gladiū. Bico em̄ vobis
^{a s p ppetas z pā. z maxime p elaiā.}
qm̄ adhuc q̄ septū est optet impleri in
^{a s sic dicit deus p elaiā}
^{b s pfecto.}
me. Et cū misit deputar' ē. Et em̄ ea

A ^a **Ad cantabit ho. zc. Chry**
^{solfo. Permittit eū cadere: erudi}
^{ens in oib' credere christo: plus}
^{etiā q̄ pprie cōscientie. Sequit.}
^{Non sufficit desiderius hois nisi}
^{nuru superioris potiatur.}
b ^a **Qui misit vos sine sacco.**
^{zc. Glo. Ad eadē regula viuēdi}
^{psecutiois tpe q̄ pacis/discipulos}
^{informat. Bñis si qdē discipul'}
^{ad p̄dicandū: ne qd tollerēt in via}
^{p̄cipit: ordinās/scz vt q̄ euāgelij}
^{nūciat/de euāgelio viuat. Instate}
^{po mort' articulo: z tota illa gēre/}
^{z pastore z gregē psequēte: p̄gru}
^{am rpi regulā decernit: p̄mittens}
^{necria victui: donec sopita p̄secu-}
^{toz ifania tps euāgelicādi redijt:}
^{hec ibi. vñ seq̄ instate necessitate}
^{z cā pregnati plura omitti p̄nt: q̄}
^{alio nō liceat de rigore obseruātie.}
c ^a **Gladiū. Ambro. sup Lucā**
^{dic: Cur gladiū emere iubes q̄ fe-}
^{rre. phibes: cur h̄re p̄ceptis quē}
^{vetas. p̄mi. i. extrahi: nisi forte vt}
^{sit para defēso: si necessarie vltio}
^{vt videar potuisse vindicare/ sz nō}
^{luisse: lex tñ referre nō vetat: z iō}
^{fortasse petro offerētī duos gladi-}
^{os sat' ē/ dicit: q̄ si licuerit vsq̄ ad}
^{euāge. equitat' p̄fectio. Hec. ibi.}
^d **Et hymno dicto. Bernar-**
^{dius}
^{7. l. de christiana religioe. scrip̄.}
^{Bernardus}
^{7. l. 53. d}

^{a s. i. sc̄pta i lege. b si p̄rio habebūt: nā qd̄ par distat. p̄ nullo repu-}
^{que sunt de me sine habet. At illi dixerūt. Ec}
^{taf. a s videte discipuloz dilectionē: q̄ nec de corpore nec de cibo nec}
^{de pecunia curauerūt: sz tñ vt m̄m̄ defenderēt quē sūme dilexerūt.}
ce dño gladij hic. At ille dixit eis: Satis est.
Jesus orans. Ad. i. Ad. att. xxvi. R. i.
Ad. xiii. L. i. Lucē. xxii. J. i. Joā. xviii.
^{s supra notata.}
Et cū dixisset Jesus. J
^{a s gratiarū actiones post cenā vel post orationē}
^{chisti quā p̄ discipulis suis fecit flexis genibus et}
^{oculis eleuatis.}
Ad. et hymno. R. dicto extierūt p̄

